

Nr 354.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående omkostnader för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring; given Stockholms slott den 23 april 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, anvisa ett förslagsanslag på extra stat för år 1919 av 18,600 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Schotte.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23
april 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Schotte anförde:

Jämlikt förordningen den 18 juni 1909 angående tillämpning av förordningen samma dag om ersättning i anledning av kroppskada, ådragen under militärtjänstgöring, tillkommer det riksförsäkringsanstalten att bestämma ersättning enligt sistnämnda förordning. Medel till bestridande av utgifter i anledning av riksförsäkringsanstaltens befattning med dylika ärenden anvisades till en början å förskottstitel. Då emellertid berörda utgifter voro av årlig natur och sålunda anslag för ändamålet borde beräknas å riksstaten, beslöt 1916 års riksdag att för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppskada,

ådragen under militärtjänstgöring, på extra stat för år 1917 anvisa ett förslagsanslag av 6,500 kronor.

Sedermera har riksdagen för ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1918 anvisat ett förslagsanslag av 9,500 kronor.

Det för sistnämnda år beviljade anslaget grundade sig på följande beräkning:

arvode till riksförsäkringsanstaltens överläkare	kronor	300: —
arvode till en biträdande läkare	»	1,500: —
hyresbidrag (inklusive bidrag till uppvärmning, städning, belysning, telefon m. m.)	»	800: —
kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador	»	2,700: —
kostnad för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialier och expenser	»	3,700: —
eventuella rättegångskostnader	»	500: —
		<hr/>
	Summa kronor	9,500: —

I skrivelse den 30 augusti 1917 avgav riksförsäkringsanstalten förslag beträffande anslag för ändamålet för år 1919. Riksförsäkringsanstalten erinrade därvid till en början, att anstalten för närvarande hade under behandling frågan om omarbetning av nu gällande bestämmelser angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring. Detta förslag komme inom kort att underställas Kungl. Maj:ts prövning och vore av beskaffenhet att inverka på anslagsbehovet för ifrågavarande ändamål. Riksförsäkringsanstalten ansåg emellertid kostnaderna för år 1919 tillsvidare kunna beräknas till 18,600 kronor enligt följande uträkning:

arvode till riksförsäkringsanstaltens överläkare	kronor	300: —
arvode till en biträdande läkare	»	3,000: —
hyresbidrag (inklusive bidrag till uppvärmning, städning, belysning, telefon m. m.)	»	800: —
kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador	»	4,200: —
kostnader för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialier och expenser	»	9,300: —
eventuella rättegångskostnader	»	1,000: —
		<hr/>
	Summa kronor	18,600: —

Vid avlåtande av statsverkspropositionen till nu pågående riksdag meddelade jag, att frågan om ändrade bestämmelser angående ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, måhända komme att underställas innevarande års riksdag. Vid sådant förhållande och med hänsyn till vad riksförsäkringsanstalten anført

föreslog Kungl. Maj:t i enlighet med min hemställda riksdagen att i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlåtast i fråga om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, för bestridande av vissa omkostnader för riksförsäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande dylik ersättning beräkna ett förslagsanslag på extra stat för år 1919 av 18,600 kronor.

Departements-
chefen.

Ehuru erforderliga utredningsarbeten för uppgörande av förslag om ändring av bestämmelserna i förordningen den 18 juni 1909 numera fortskridit så långt, att ett slutgiltigt förslag inom den närmaste tiden torde kunna upprättas, läser dylikt förslag i varje fall icke kunna framläggas å sådan tid, att proposition i ämnet kan föreläggas innevarande års riksdag. Det för år 1919 erforderliga anslaget för bestridande av riksförsäkringsanstaltens kostnader för handläggning av hithörande ärenden torde sålunda böra beräknas under förutsättning, att nuvarande stadganden fortfarande skola tillämpas.

Vad härvid till en början angår omfattningen av nu ifrågavarande arbete är att märka, att antalet handlagda ärenden, såsom av nedanstående sammanställning framgår, oavbrutet stigit år från år.

År.	Beslut å föredrag- ningslistor.	Antal utgående skrivelser. ¹⁾
1914	651	1,347
1915	1,504	3,092
1916	2,173	4,381
1917	3,060	5,333

¹⁾ Bland skrivelserna äro ej medräknade vissa smärre skrivelser.

Riksförsäkringsanstaltens kostnader för handläggning av ifrågavarande ärenden utgjorde för år 1917, fränsett utgående krigstidstillägg:

arvode till riksförsäkringsanstaltens överläkare	kronor	300: —
arvode till en biträdande läkare.....	»	1,500: —
hyresbidrag	»	300: —
kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador	»	3,869: 30
kostnad för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialier och expenser	»	5,057: 47
rättegångskostnader	»	785: 85

Summa kronor 11,812: 62

Det för år 1919 behövlige anslaget har, som ovan nämnts, av riksförsäkringsanstalten föreslagits till 18,600 kronor. I jämförelse med det beräknade anslagsbehovet för år 1918 innebär detta förslag en höjning av följande anslagsposter, nämligen:

- 1) för arvode åt den biträdande läkaren med 1,500 kronor till 3,000 kronor,
- 2) för kostnad för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador med 1,500 kronor till 4,200 kronor,
- 3) för kostnad för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialer och expenser med 5,600 kronor till 9,300 kronor, samt
- 4) för eventuella rättegångskostnader med 500 kronor till 1,000 kronor.

I fråga om arvodet till den biträdande läkaren har riksförsäkringsanstalten i en till mig avlåten promemoria erinrat om, att, sedan det visat sig nödvändigt, att riksförsäkringsanstalten vid handläggning av ärenden rörande ersättning på grund av sjukdom, främst lungtuberkulos, hade tillgång till en läkare, som vore specialist särskilt på lung- och hjärtsjukdomar, *Kungl. Maj:t* den 13 mars 1914 medgivit, att en biträdande läkare finge anställas hos riksförsäkringsanstalten för att i samråd med anstaltens överläkare avgiva yttranden rörande ansökningar om ersättning på grund av sjukdom. Arvodet till ifrågasvarande läkare har allt sedan år 1915 utgått med 1,500 kronor för år räknat, vilket arvode under senaste åren utgått från ifrågasvarande anslag.

Enligt vad riksförsäkringsanstalten meddelat, har den biträdande läkarens arbetsbörda ökats i samma mån som antalet av anstalten handlagda ärenden, då han i de flesta av dessa har att avgiva utlåtande. Anstalten anser därför ett arvode av allenast 1,500 kronor icke stå i rimligt förhållande till hans ökade arbete, så mycket mindre som han vid semester och tjänstledighet själv finge vidkännas gottgörelse åt sin vikarie efter en avsevärt högre norm. Om anstalten överhuvudtaget skall kunna för ifrågasvarande befattning påräkna en verkligt duglig och för uppgiften intresserad läkare, vill det därför synas nödvändigt, att, på sätt anstalten hemställt, arvodet förhöjes till 3,000 kronor eller till samma belopp, som arvodet till den för anstaltens verksamhet i övrigt anställda biträdande läkaren.

Kostnaden för läkarbetyg och undersökning i anledning av skador uppgick år 1917 till 3,869 kronor 30 öre. För innevarande års första kvartal har samma kostnad uppgått till 1,146 kronor 55 öre. Med hän-

syn härtill synes ej vara något att erinra mot att ifrågavarande anslagspost för år 1919 beräknas till det av anstalten i dess skrivelse den 30 augusti 1917 upptagna beloppet 4,200 kronor.

Kostnaden för biträden, för anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialer och expenser har för år 1917 uppgått till 5,057 kronor 47 öre. För år 1918 har samma kostnad enligt riksförsäkringsanstaltens berörda skrivelse uppskattats till 9,300 kronor. Beträffande den i nämnda anslagspost ingående kostnaden för avlönande av biträden — amanuenser och kvinnliga biträden — har anstalten anfört, bland annat, hurusom det syntes sannolikt, att för dessa ärenden erfordrades en särskild sekreterare och föredragande, men att, intill dess närmare utredning i ärendet föreläge, kostnad borde beräknas allenast för en extra notarie, en amanuens och två kvinnliga biträden, därav ett i andra graden, jämte vikariatsersättningar och kostnad för tillfälligt extra biträde med tillhoppa 8,400 kronor. Återstående 900 kronor avsåge kostnader för anskaffande av inventarier, tryckning samt skrivmaterialier och expenser.

Ifrågavarande ärenden handläggas för närvarande å en inom riksförsäkringsanstalten upprättad extra skaderegleringsbyrå med följande personal, nämligen en ledamot och föredragande, en sekreterare, en notarie, en amanuens med sex timmars daglig tjänstgöring och två amanuenser med tre timmars tjänstgöring, två kvinnliga biträden av andra graden, ett kvinnligt biträde av första graden samt sju kvinnliga extra biträden. Huru stor del av denna personal, som stadigvarande är sysselsatt med handläggning av dessa ärenden, är synnerligen vanskligt att bestämt beräkna. Å nämnda byrå handläggas nämligen förutom nu ifrågavarande ärenden bland annat frågor om ersättning vid dödsfall och invaliditet, som drabbat i riksförsäkringsanstalten enligt 1916 års olycksfallsförsäkringslag försäkrade arbetare inom jordbruk, handel och hantverk, ärenden rörande ersättning åt i riksförsäkringsanstalten försäkrade fiskare m. m.

Enligt vad anstalten sedermera i förenämnda promemoria meddelat, torde på grund av antalet och beskaffenheten av ärendena rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, man kunna utgå ifrån, att för dessa ärenden erfordras förutom föredraganden, vars tid till stor del är upptagen av dessa ärendens beredning och föredragning, minst en notarie och en amanuens med sex timmars tjänstgöring samt tre kvinnliga biträden, därav ett av andra graden. Kostnaden för avlönande av denna personal jämte vikariatsersättningar och kostnaden för tillfälligt extra biträde ansåge anstalten

därför böra beräknas till 11,000 kronor, vilket belopp emellertid under viss förutsättning syntes kunna nedsättas till 10,000 kronor. Med hänsyn till den förestående omarbetningen av bestämmelserna i ifrågasvarande ämne samt på grund av anslagets natur av förslagsanslag vill det emellertid synas, att nu avsedda anslagspost lämpligen kan för år 1919 beräknas till det i statsverkspropositionen upptagna beloppet eller, inberäknat kostnader för inventarier m. m., 9,300 kronor.

För rättegångskostnader har under år 1917 utgivits tillhoppa 785 kronor 85 öre. Vid sådant förhållande torde ej vara något att erinra mot att denna anslagspost för år 1919 enligt anstaltens förslag bestämmes till 1,000 kronor.

Då övriga anslagsposter föreslagits skola beräknas till samma belopp som föregående år, utgör sammanlagda anslagsbehovet för år 1919 18,600 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att för bestridande av vissa omkostnader för riks-försäkringsanstalten för handläggning av ärenden rörande ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, anvisa ett förslagsanslag på extra stat för år 1919 av 18,600 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gunnar Corin.
